

Ouders en jeugd aan het woord

KWALITATIEF EXPLOREREND ONDERZOEK

Approved by
GGD FRYSLÂN

Prepared by
NHL STENDEN

Datum

29-01-2019

Opdrachtgever

Klaus Boonstra
GGD Fryslân

Contact

Lisa Alves
Sandra Atsma
Corrie Booy
Jellie Hoekstra
Suzanne Kuitert
Hilda Poortman

NHL Stenden Hogeschool
Rengerslaan 8-10
8917 DD Leeuwarden

+31 (0) 88 991 7000
studentinfo@nhlstenden.com

Postbus 1080
8900 CB Leeuwarden

Voorwoord

Leeuwarden, 14-01-2019

In het kader van de minor 'projecten' van de opleiding HBO-Verpleegkunde aan de NHL Stenden Hogeschool te Leeuwarden is een onderzoeksverslag opgesteld in opdracht van GGD Fryslân. Het betreft een kwalitatief explorerend onderzoek naar de behoeften van ouders en jeugd ten aanzien van het contact met GGD Fryslân. Wij hebben voor dit project gekozen, omdat het ons allemaal interessant lijkt om ons te verdiepen in de jeugdgezondheidszorg. Daarnaast hebben wij ook voor deze minor gekozen, omdat wij het leerzaam vinden om met z'n zessen in groepsverband een onderzoek te doen ter voorbereiding voor het afstuderen volgend jaar.

Voor u ligt de publieke versie van het onderzoeksverslag. Hierin is kort en duidelijk uitgelegd wat het onderzoek inhoudt en de resultaten ervan. Deze publieke versie kan gelezen worden door iedereen die belangstelling heeft in dit onderzoek. De resultaten van dit onderzoek zullen meegenomen worden in een vervolgonderzoek van GGD Fryslân.

Wij wensen u veel leesplezier.

Lisa Alves, Sandra Atsma, Corrie Booy, Jellie Hoekstra, Suzanne Kuitert en Hilda Poortman.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Hoofdstuk 1 – Inleiding	5
1.1 Probleemanalyse	5
1.2 Doelstelling.....	5
1.3 Vraagstellingen.....	5
Hoofdstuk 2 – Literatuuronderzoek	6
2.1 Deelvragen literatuuronderzoek.....	6
2.2 Conclusie literatuuronderzoek	6
Hoofdstuk 3 – Onderzoeksmethode	7
3.1 Kwalitatief explorerend onderzoek.....	7
3.2 Onderzoekspopulatie	7
3.3 Meetinstrument	7
Hoofdstuk 4 – Resultaten en conclusie	8
4.1 Deelvragen praktijkonderzoek	8
4.2 Deelvraag 1.....	8
4.3 Deelvraag 2.....	9
4.4 Deelvraag 3.....	9
4.5 Deelvraag 4.....	10
Hoofdstuk 5 – Aanbevelingen	11
5.1 Aanbevelingen opdrachtgever	11
5.2 Aanbevelingen per organisatieonderdeel	11
5.3 Aanbevelingen voor vervolgonderzoek.....	12
Nawoord.....	13
Literatuurlijst	14

Hoofdstuk 1 – Inleiding

GGD Fryslân (gemeentelijke gezondheidsdienst) is een organisatie die ervoor zorgt dat de volksgezondheid in Friesland wordt beschermd en bevorderd. De GGD richt zich vooral op de ‘preventieve’ maatregelen van de zorg zoals vaccinaties, onderzoek naar de gezondheid van grote groepen mensen en voorlichting geven over gezondheidsrisico’s.

Het is de verantwoordelijkheid van de gemeentes om de jeugdgezondheidszorg te regelen in Friesland. De gemeentes in Friesland hebben deze verantwoordelijkheid weer bij de GGD zelf neergelegd. Fryslân heeft vervolgens een programmaplan opgesteld dat bestaat uit vijf programmalijnen. Een daarvan is de lijn behoeftegericht werken. GGD Fryslân wil weten wat burgers, die met de JGZ (jeugdgezondheidszorg) in aanraking komen, vinden van de GGD en welke behoeftes zij hebben. Welke behoeftes dit zijn, is in dit onderzoek onderzocht.

1.1 Probleemanalyse

Naar aanleiding van het programma jeugdgezondheidszorg 3.0 is dit onderzoek uitgevoerd door studenten van de opleiding verpleegkunde aan de NHL Stenden Hogeschool te Leeuwarden. De opdrachtgever van het project is GGD Fryslân met als projectmanager Klaus Boonstra. Van september 2018 t/m januari 2019 is er aan dit project gewerkt. Er is onderzocht wat de behoefte is van zorgvragers t.a.v. het contact met de JGZ in Friesland. Eind januari 2019 is bekend geworden wat de zorgvragers verwachten van de GGD Fryslân t.a.v. hun behoefte aan contact en de frequentie daarvan. Na januari worden de resultaten van dit onderzoek meegenomen in een vervolgonderzoek.

1.2 Doelstelling

GGD Fryslân vindt eigen regie erg belangrijk, daarom willen zij meer naar de behoeften van de burgers gaan werken. Het doel van het onderzoek is dan ook om de behoeften van de burgers, die met de JGZ te maken hebben, in kaart te brengen. De doelstelling luidt als volgt: Eind januari 2019 is bekend wat ouders/verzorgers en kinderen verwachten van GGD Fryslân t.a.v. hun behoefte aan contact en de vorm en inhoud hiervan.

1.3 Vraagstellingen

Om de doelstelling te kunnen beantwoorden zijn een literatuurvraag en een praktijkvraag opgesteld. De literatuurvraag luidt als volgt: “Hoe ziet de gezondheidsontwikkeling van kinderen (0-18 jaar) eruit en welke middelen en regels bestaan er over het contact tussen de GGD en de ouders/verzorgers en kinderen vanuit de bestaande literatuur?”

Ook is er een praktijkvraag opgesteld. Dit is: “Welke informatie komt naar voren uit de behoeftegeraming van ouders/verzorgers en kinderen over de vorm en inhoud van het contact met de GGD?”

Hoofdstuk 2 – Literatuuronderzoek

In dit hoofdstuk staat beschreven wat er in de theorie is opgezocht over de literatuurvraag. De literatuurvraag luidt: Hoe ziet de gezondheidsontwikkeling van kinderen (0-18 jaar) eruit en welke middelen en regels bestaan er omtrent het contact tussen de GGD en de ouders/verzorgers en kinderen vanuit de bestaande literatuur?

2.1 Deelvragen literatuuronderzoek.

Om de hoofdvraag te beantwoorden en om er achter te komen wat allemaal in de praktijk moet worden gevraagd, is er een klein literatuuronderzoek gedaan. Hiervoor zijn acht deelvragen opgesteld. Dit zijn:

1. Wat doet GGD Fryslân voor kinderen van 0 tot 18 jaar?
2. Hoe ziet de ontwikkeling van kinderen eruit in de leeftijd van 0 t/m 18 jaar?
3. Wat zijn de meest voorkomende problemen bij kinderen van 0 tot 18 jaar?
4. Is er al eerder onderzoek gedaan naar de behoefte aan contact tussen GGD en de zorgvragers? Zo ja, wat zijn de resultaten daarvan?
5. Welke middelen zou GGD Fryslân kunnen gebruiken voor de communicatie? En welke vormen van communicatie zijn er de laatste jaren ontwikkeld?
6. Welke privacyregels gelden er omtrent het contact tussen de GGD en de zorgvragers en de zorgvragers en met welke privacyregels moeten wij rekening houden met ons onderzoek?
7. Hoe staat positieve gezondheid in verband met de Jeugdgezondheidszorg?
8. Hoe wordt een kwalitatief exploratief interview opgesteld volgens richtlijnen uit de literatuur?

2.2 Conclusie literatuuronderzoek

In de conclusie wordt antwoord gegeven op de hoofdvraag van het literatuuronderzoek.

GGD Fryslân volgt de gezondheid en ontwikkeling van kinderen tussen de 0 en 18 jaar. Elke leeftijd brengt zijn eigen ontwikkelingen met zich mee waardoor het kind tussen de 0 en 18 jaar continu verandert, zowel lichamelijk als geestelijk.

De GGD speelt een belangrijke rol bij de opvolging van zowel de geestelijke als lichamelijke ontwikkeling van kinderen van 0 tot 18 jaar. Zo heeft de GGD richtlijnen waardoor ontwikkelingsproblemen sneller kunnen worden herkend. Op deze manier kunnen ouders en kinderen sneller hulp krijgen bij de opvoeding en ontwikkeling van het kind.

Uit onderzoek is gebleken dat bij kinderen van 0-18 jaar te weinig bewegen het meest voorkomende probleem is.

Het concept Positieve Gezondheid van Huber zorgt ervoor dat alle leefgebieden aan bod komen in de Jeugdgezondheidszorg. Het concept leert om naar jezelf te kijken, veerkracht te ontwikkelen en aandacht te schenken aan verbetering en zelfregie.

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat goede communicatie tussen JGZ-professionals en ouders/verzorgers de tevredenheid over de zorg verbeterd

Er zijn verschillende vormen van communicatie: face-to-face communicatie, schriftelijk contact, telefonisch contact en communicatie via het internet. Uit het literatuuronderzoek blijkt dat ouders openstaan voor digitale hulpmiddelen maar hebben ze nog steeds wel behoefte aan persoonlijk contact met de GGD.

Voor het verstrekken van informatie zoeken veel ouders zelf informatie op internet op. Voor de lastigere vragen geven ze de voorkeur aan persoonlijke uitleg.

Tijdens de baby- en dreumesperiode geven ouders aan het contact met de jeugdgezondheidszorg goed te vinden. Na deze periode vinden ze dat het contact verwatert.

Bij de GGD en in alle andere zorginstellingen moet rekening worden gehouden met de nieuwe privacywet, de AVG. Dit geldt ook voor de uitvoering van dit praktijkonderzoek.

Hoofdstuk 3 – Onderzoeksmethode

3.1 Kwalitatief explorerend onderzoek

Het onderzoek dat is uitgevoerd is een kwalitatief explorerend onderzoek. Dit houdt in dat “het draait om de diepte: veel informatie verkrijgen over meestal weinig onderzoekseenheden. De informatie kan op verschillende manieren verkregen worden.” (Fischer & Julsing, 2014, p. 151)

“Exploratief onderzoek is onderzoek waarbij je op zoek bent naar verbanden en/of verklaringen. Het gaat hierbij om onderzoek dat ideeën moet genereren over hoe zaken met elkaar samenhangen en waarom. Dit onderzoek mondt uit in hypothesen die getoetst kunnen gaan worden.” (Fischer & Julsing, 2014, p. 57)

Dit houdt in dat het onderzoek draait om de inhoud van de antwoorden van de interviews. Deze antwoorden wegen allemaal even zwaar mee en er wordt niet gekeken naar hoe vaak een bepaald antwoord voorkwam. Verder is de grootte van de deelnamegroep van minder belang, omdat ieder antwoord evenveel weegt. Bij een kwalitatief onderzoek is het gebruikelijk om een kleine deelnemersgroep te hebben.

3.2 Onderzoekspopulatie

De populatie, die deelnam aan het onderzoek, werd geselecteerd aan de hand van de personen die in aanraking komen met de JGZ van GGD Fryslân. Omdat de onderzoekspopulatie binnen de leeftijdscategorie 0 t/m 18 jaar is, zijn er meerdere organisaties benaderd. In totaal zijn er 44 interviews afgenomen.

Voor de leeftijdscategorie 0 tot 4 jaar is het consultatiebureau in Balk benaderd. Hier deden 13 ouders mee aan het onderzoek. De mening over het onderwerp van het onderzoek is bij kinderen van 0 tot 4 jaar niet te achterhalen, omdat zij hun mening nog niet kunnen verwoorden. Om deze reden werden de ouders van de kinderen benaderd om hun mening te geven.

Voor de leeftijdscategorie van 4 t/m 12 zijn er drie basisscholen in Beetsterzwaag, Ureterp en Hemrik benaderd. Hierbij zijn voornamelijk de ouders geïnterviewd. Omdat kinderen van deze leeftijdscategorie nog te jong zijn om hun mening goed te kunnen verwoorden zijn de ouders geïnterviewd in aanwezigheid van hun kinderen. In totaal zijn er 16 ouders geïnterviewd, sommige ouders waren in aanwezigheid van hun kinderen en sommige zonder hun kinderen. Basisschool de Trime in Beetsterzwaag heeft wegens te weinig respondenten niet meer meegewerkt aan het onderzoek.

Als derde is er voor de leeftijdscategorie 12 t/m 18 jaar een middelbare school in Drachten benaderd. Hierbij hebben 15 jongeren deelgenomen aan de interviews. Zij zijn al een aantal keer met de JGZ in aanraking gekomen, hierdoor kunnen zij een mening vormen over de contactmomenten en hun algemeen beeld over de JGZ.

3.3 Meetinstrument

Om in de praktijk onderzoek te doen, is als meetinstrument een interview gebruikt. Het betreft een semigestructureerd interview. Dit interview bestaat uit open vragen met doorvraag mogelijkheden. De interviews zijn face-to-face afgenomen, omdat op deze manier non-verbaal gedrag kon worden geobserveerd. Door de informele sfeer tijdens een face-to-face interview werd er zoveel mogelijk informatie verzameld. (Rijksuniversiteit Groningen, 2017).

Hoofdstuk 4 – Resultaten en conclusie

In dit hoofdstuk staan de resultaten van het praktijkonderzoek. De praktijkvraag luidt als volgt: Welke informatie komt naar voren uit de behoefteeraming van ouders/verzorgers en kinderen over de vorm en inhoud van het contact met de GGD? De resultaten zijn per organisatie uitgewerkt.

4.1 Deelvragen praktijkonderzoek

Om de praktijkvraag te beantwoorden zijn er vier deelvragen opgesteld. Dit zijn:

1. Hoe verloopt het contact tussen ouders/verzorgers en kinderen en de GGD momenteel?
2. Hoe willen de ouders/verzorgers en kinderen contact hebben met de GGD in de toekomst?
3. Wat willen de ouders/verzorgers en kinderen weten van de GGD?
4. Hoe ervaren ouders/verzorgers en kinderen de overgang tussen het consultatiebureau, (zorg bij) de basisschool en (zorg bij) de middelbare school?

4.2 Deelvraag 1

Hoe verloopt het contact tussen ouders/verzorgers en kinderen en de GGD momenteel?

Het consultatiebureau

Op het consultatiebureau werd voldoende advies gegeven en ouders waardeerden dit. Op de vraag hoe tevreden de ouders zijn over het contact met de GGD, gaven ouders aan dat het contact laagdrempelig was en de medewerkers vriendelijk waren. In het algemeen waren ze hier tevreden over. Een kleine groep was echter niet tevreden, zij ervaren het contact als dwingend. Buiten het consultatiebureau hadden de ouders verder geen contact met de GGD.

De basisschool

Volgens de meeste ouders met kinderen op de basisschool heeft de GGD weinig tot geen betekenis. Over de tevredenheid over de contactmomenten zijn gemengde antwoorden gegeven. Sommige ouders vonden het niet nodig, anderen waren erg tevreden. De kinderen op de basisschool gaven aan dat het contact “wel goed” was, verder konden ze er niet zoveel over vertellen.

“Nou het is minimaal. Het is alleen dit gesprek geweest. Dus ik vind het moeilijk om daar ja of nee op te zeggen. Het laatste consult vond ik prima.”

De middelbare school

Volgens de meeste jongeren verliep het contact wat er was met de GGD goed, maar misten ze diepgang over sociale en psychische gezondheid. De meeste jongeren gaven aan niet snel naar de

“Ik ga denk ik eerst naar mijn ouders toe. Als ik bijvoorbeeld problemen met mijn ouders heb, dan zou ik eerder naar de GGD gaan of naar mijn oma of naar school.”

GGD te gaan als er problemen zijn. Ze zouden eerder naar een bekend vertrouwenspersoon gaan. Ook gaven een paar jongeren aan dat het beter zou zijn elk jaar een contactmoment te hebben met de GGD.

4.3 Deelvraag 2

Hoe willen de ouders/verzorgers en kinderen contact hebben met de GGD in de toekomst?

Het consultatiebureau

Ouders op het consultatiebureau gaven aan dat het aantal contactmomenten voldoende was en ze het prettig vonden dat de medewerkers meedenken over de gezinssituatie. Ook als er contact moest worden opgenomen met de GGD werd aangegeven dat dit geen problemen opleverde. Voor het maken van een afspraak werd aangegeven dat de voorkeur naar de telefoon of de mail ging. Verder werd er door een ouder aangegeven dat er weinig keuze was in dagen en tijden om een afspraak te maken. Echter vond het grootste deel van de ouders dat de flexibiliteit van dagen en tijden goed was.

“Eigenlijk ben ik heel tevreden, het gaat gewoon zijn gangetje. In het begin is het contact even wat vaker, maar dan heb je ook meer vragen en dan komen er meer nieuwe dingen op je af.”

De basisschool

De meeste ouders van de basisschool hadden het meeste baat bij face-to-face contact met de GGD. De vragenlijst, die hiervoor moest worden ingevuld, wilde het merendeel van de ouders het liefst per mail ontvangen, enkelen via de post. Bijna alle ouders gaven aan dat ze dachten dat de bereikbaarheid van de GGD goed was, alleen velen hadden dit zelf nog nooit geprobeerd.

“Nou ik vind dit consult toch wel prettig. Dan zie je elkaar even, dat is toch anders. Ik denk ook dat de GGD daar het meeste aan heeft. Aan de telefoon kun je leuke gesprekjes hebben, maar je ziet verder niks.”

De middelbare school

Volgens een klein gedeelte van de jongeren zou het beter zijn als de GGD toegankelijker wordt voor jongeren. Ook was het voor de meeste jongeren niet goed bekend wat de GGD kon betekenen en hoe ze eventueel de GGD konden bereiken. Als er problemen zouden zijn gaan jongeren sneller naar iemand toe die ze goed kennen dan naar iemand van de GGD.

“Ik vind het goed dat het gebeurt en van mij mag het wel vaker. Misschien twee keer in het jaar?”

4.4 Deelvraag 3

Wat willen de ouders/verzorgers en kinderen weten van de GGD?

Het consultatiebureau

Het grootste deel van de ouders gaf aan geen informatie te hebben gemist bij het consultatiebureau. De behoefte aan meer contact was er niet. Ze gaven aan als er meer hulp nodig zou zijn, zij wisten waar ze terecht konden. Een ouder gaf aan dat de medewerkers van de GGD minder naar de richtlijnen moesten kijken en meer naar het kind individueel. Daarnaast werd aangegeven dat ze het wel fijn zou vinden als er extra informatie zou worden aangeboden via een themadag. Ouders gaven aan het groeiboekje niet veel

“Ieder kind individueel bekijken en niet over één kam scheren. Maar ik kan er inmiddels wel goed mee omgaan. Ik zou het ook leuk en handig vinden als er wellicht iets van bijeenkomsten of thema-middagen over bepaalde onderwerpen gehouden worden. Over veel voorkomende vragen en onderwerpen, die ouders vaak tegenkomen.”

te gebruiken, wanneer er geen problemen zich voordoen. Verder werd alle algemene informatie die ouders nodig hadden voornamelijk op het internet opgezocht. Ouders vonden de algemene informatie in het groeiboekje te veel en zouden dit liever digitaal zien.

De basisschool

De meeste ouders van de basisschool konden uit zichzelf niet veel melden over de GGD of gaven foutieve informatie, zoals dat iemand dacht dat het consultatiebureau niet behoort tot de GGD. Wel vonden de meerderheid van de ouders het belangrijk dat de GGD de ontwikkeling van de kinderen in de gaten hield. Over de frequentie werd het vaakst gezegd dat het op dit moment genoeg is, mits er geen problemen waren.

De middelbare school

Bij veel jongeren was het gebrek aan kennis opvallend, aangezien ze niet goed wisten wat de GGD precies doet. Daarnaast gaven de meeste jongeren aan dat ze niet goed wisten waarvoor ze bij de GGD terecht konden als er problemen waren. Jongeren dachten dat de GGD ook hielp bij dagelijkse problemen, zoals onvoldoendes op school.

“Voor plannen zou dat wel handig zijn, want dat vind ik lastig. Ik sta nu drie onvoldoendes gemiddeld.”

4.5 Deelvraag 4

Hoe ervaren ouders/verzorgers en kinderen de overgang tussen het consultatiebureau, (zorg bij) de basisschool en (zorg bij) de middelbare school?

Het consultatiebureau

Deze vraag is niet van toepassing op het consultatiebureau, omdat hier geen overgangperiode plaats vindt.

De basisschool

Het grootste gedeelte van de ouders van de basisschool gaf aan dat er inderdaad een groot gat zat tussen de gesprekken op de basisschool, maar als er geen problemen waren, was dit voor de meeste ouders geen probleem. Wel werd er aangegeven dat er misschien een meetmoment bij moest komen wanneer hier aanwijzingen voor waren.

“Ik denk dat het vaker moet als er iets aanleiding toe geeft. Nu blijkt mijn meisje best wel klein, dus dan vind ik het wel belangrijk dat het in de gaten gehouden wordt.”

De middelbare school

De meeste jongeren gaven aan geen behoefte te hebben aan extra begeleiding vanuit de GGD. Een klein gedeelte gaf aan dat het handig kon zijn voor jongeren zonder oudere broers of zussen, omdat deze jongeren geen extra informatie konden krijgen van hen.

“Ik kende de GGD niet echt, maar als ik meer van hun taken had geweten, had ik daar wel behoefte aan gehad.”

Hoofdstuk 5 – Aanbevelingen

Uit het onderzoek zijn er een meerdere resultaten tot stand gekomen. Deze resultaten zijn verwerkt aan de hand van het maken van aanbevelingen voor de opdrachtgever, de verschillende organisaties en de vervolgonderzoekers.

5.1 Aanbevelingen opdrachtgever

Voor de opdrachtgever van het onderzoek, Klaus Boonstra, zijn er de volgende aanbevelingen opgesteld vanuit dit onderzoek:

De GGD moet zichtbaar zijn voor ouders en jongeren in Friesland.

Uit het onderzoek is gebleken dat het merendeel van de ondervraagde ouders en jongeren niet konden vertellen wat GGD Fryslân voor taken heeft en eventueel voor hen kan betekenen. Als GGD Fryslân meer zichtbaar zou zijn, zijn de ouders en jongeren beter op de hoogte van de voorzieningen van de GGD.

Ouders moeten kunnen kiezen of zij de informatie van de GGD via de mail of via de post willen ontvangen.

Ouders geven verschillende meningen aan waarom zij liever via de mail of post informatie van de GGD ontvangen. Wanneer het een keuze wordt dan verloopt de informatieverstrekking effectiever en naar de behoeften van de ouders. Dit vergroot de tevredenheid van de Friese bevolking.

De GGD moet naar het individu kijken en minder naar richtlijnen.

Buiten de standaard controles/meetmomenten hebben jongeren en ouders behoefte aan individuele aandacht. Ouders en jongeren waarderen het wanneer er naar hun persoonlijke situatie wordt gekeken in plaats van vaste richtlijnen of protocollen die de GGD hanteert.

De GGD moet de face-to-face gesprekken in stand houden.

Hier hebben ouders en kinderen behoefte aan en vinden zij ook de prettigste vorm van contact. Ouders en jongeren gaven aan dat zij persoonlijk contact het prettigst vinden, omdat emotionele aspecten en lichaamstaal een grote rol spelen bij het overbrengen van behoeften ten aanzien van hun ontwikkeling.

5.2 Aanbevelingen per organisatieonderdeel

Per organisatieonderdeel zijn ook aanbevelingen naar voren gekomen uit het onderzoek. Deze staan hieronder beschreven.

Het consultatiebureau

Voor het consultatiebureau wordt aanbevolen om regelmatig een themadag te organiseren. Tijdens deze bijeenkomst worden veelvoorkomende onderwerpen behandeld met inbreng van de ouders. Verder wordt aanbevolen om de ogentest up-to-date te maken. Ouders gaven aan dat sommige plaatjes verouderd zijn en hebben moeite om deze aan hun kinderen uit te leggen.

De basisschool

Voor de basisschool wordt aanbevolen om tijdens het consult met de jeugdverpleegkundig de volgende onderwerpen te bespreken: ontwikkeling van het kind, pesten, roken, seksualiteit en sociale media. Met name het onderwerp pesten werd door meerdere ouders als belangrijk bestempeld. Verder wordt aanbevolen dat de ogen- en gehoortest weer moet worden afgenomen tijdens het consult.

De middelbare school

Voor de middelbare school wordt aanbevolen om tijdens het consult met de jeugdverpleegkundige de thuissituatie en de sociale omgeving van de jongere te bespreken. Verder wordt er aanbevolen om contact met de GGD laagdrempeliger te maken. De GGD zou zelf contact met de jongeren moeten opnemen wanneer blijkt uit het consult dat dit nodig is.

5.3 Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

De onderstaande aanbevelingen kunnen in een vervolgonderzoek voor GGD Fryslân meegenomen worden.

Bredere onderzoeksgroep, verschillende sociaal economische klassen.

De interviews zijn bij een beperkte groep afgenomen. Het betrof deelnemers van twee basisscholen en één middelbare school. Hierdoor zijn de resultaten niet generaliseerbaar voor de gehele populatie in Friesland. Voor een vervolgonderzoek wordt aanbevolen om onderzoek te doen bij een grotere populatie (bestaande uit meerdere sociaal economische klassen) om zo een breder beeld over de tevredenheid van het contact van de Friese bevolking te krijgen.

Frequentie van het contact met de GGD.

Er zijn veel verschillende antwoorden gekomen en wensen t.a.v. de frequentie van het contact met de GGD. Bij een vervolgonderzoek kan bij een grotere doelgroep via een enquête worden gevraagd naar de frequentie. Door een grotere populatie te betrekken wordt er een beter beeld gevormd over dit onderwerp.

De professionals betrekken bij het onderwerp.

Voor een vervolgonderzoek zou het interessant zijn om de mening van professionals mee te nemen over de onderwerpen: vorm van contact en frequentie van het contact. Zij zijn de personen die in contact staan met de ouders en kinderen. Onder de professionals vallen de jeugdverpleegkundige en de jeugdarts.

Nawoord

Leeuwarden, 16-01-2019

Graag willen wij u bedanken voor het lezen van deze publieke versie van ons onderzoek voor GGD Fryslân. Wij vonden het interessant om een publieke versie te kunnen schrijven om u op de hoogte te brengen van de resultaten.

Graag willen wij een dankwoord geven aan degenen die het voor ons mogelijk gemaakt hebben dit onderzoek uit te voeren. Als eerste onze begeleidende docent Nadine Wilczak. Gedurende het onderzoek heeft Nadine veel voor ons betekend om de voortgang van het project in goede banen te leiden. Daarnaast onze opdrachtgever Klaus Boonstra voor zijn tijd, goede hulp en kritische feedback. Ook willen wij de meewerkende organisaties bedanken waar wij ons onderzoek konden uitvoeren. Tot slot willen wij de ouders/verzorgers en jongeren bedanken die mee wilden werken aan ons onderzoek. Onze dank voor allen is groot, zonder hen had dit onderzoek niet plaats kunnen vinden.

Lisa Alves, Sandra Atsma, Corrie Booy, Jellie Hoekstra, Suzanne Kuitert en Jellie Hoekstra

Literatuurlijst

Fischer, T., & Julsing, M. (2014). *Onderzoek doen! Kwantitatief en kwalitatief onderzoek* (2e druk). Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers

Rijksuniversiteit Groningen. (2017). Experts interviewen. Geraadpleegd op 12 november 2018, van <https://www.rug.nl/language-centre/communication-training/academic/hacv/handboek/mondeling/student/interviewen/>